

DECIMALE CLASSIFICATIE VOLGENS DE OXFORD-INDELING.

De decimale aanduiding van de literatuur in dit tijdschrift geschiedt volgens de nieuwe Oxford-indeling.

All the decimal classification numbers used in this journal refer to the new Oxford System.

Oorspronkelijke Bijdragen

REDE VAN DE VOORZITTER DER NEDERLANDSCHE BOSCHBOUW VEREENIGING G. GERBRANDA

(uitgesproken bij de opening der Voorjaarsvergadering op 25 Mei 1951 te Arnhem)

Dames en Heren,

Bij de opening van deze voorjaarsvergadering rust op mij de plicht om U zoals gebruikelijk is een overzicht te geven van de belangrijkste gebeurtenissen in de bosbouw en zo mogelijk daaraan enkele beschouwingen te verbinden.

In de allereerste plaats moet ik echter met weemoed melding maken van het overlijden van de heer J. P. VAN LONKHUYZEN, die sedert de oprichting van onze vereniging daarvan lid en meermalen bestuurslid is geweest. Hij heeft tot het laatst grote belangstelling voor onze vereniging getoond, hij droeg haar een warm hart toe en het is te hopen dat de open plaats in onze gelederen ontstaan door jongeren weer zal worden aangevuld, dat zijn voorbeeld hun moge opwekken evenals hij te trachten de belangen van onze vereniging krachtig te dienen. Ons past het zijn nagedachtenis in ere te houden en ik verzoek U uit eerbied voor de overledene een ogenblik stilte in acht te nemen.

Als ik dan overga tot een vermelding en beschouwing van de belangrijkste feiten en gebeurtenissen, dan meen ik in de eerste plaats melding te moeten maken van het feit, dat de houtprijzen welke in het seizoen 1949/1950 reeds niet onbelangrijk waren gestegen, in het seizoen 1950/51 een nog grotere hoogte hebben bereikt.

Al moge de algemene prijsstijging uit een maatschappelijk oogpunt niet zonder meer enkel als een verheugend verschijnsel worden beschouwd, ten opzichte van de houtprijzen is er toch alleszins aanleiding om ons over deze prijsstijging zonder meer te verheugen.

Lange tijd zijn de houtprijzen toch dusdanig laag geweest, dat de bosbezitter slechts een uiterst laag rendement verkreeg, dat slechts in een onderdeel van een procent viel uit te drukken. Thans zijn ze zodanig, dat het rendement weer in enkele procenten valt aan te geven. Verheugend is dit voor de bosbezitters, die nu eindelijk hun werk beloond krijgen, maar ook uit een algemeen maatschappelijk oogpunt bezien, is

dit feit van het allergrootste belang, omdat het niet in geringe mate er toe zal kunnen bijdragen, de productie van een der belangrijkste grondstoffen, te doen verhogen. De aanleg van bossen en houtbeplantingen wordt er door aangemoedigd en de bosbezitter zal niet uit speculatieve overwegingen genoodzaakt zijn de velling van rijp hout uit te stellen.

Een grote mate van gereserveerdheid bij het uiten van een zo optimistisch geluid zou echter geboden zijn, wanneer met reden verwacht zou mogen worden, dat deze prijsstijging zeer vermoedelijk slechts van tijdelijke aard zou zijn.

Er zijn echter verschijnselen, welke er op wijzen, dat zulks niet het geval is en dat de tijd van houtprijzen ver beneden de productiekosten eens en vooral voorbij is.

In de eerste plaats neemt de totale bosoppervlakte over de gehele wereld nog steeds belangrijk af, terwijl de vraag naar hout steeds groter wordt, vooral ook door de steeds weer ontstane nieuwe verwerkingsmogelijkheden van deze grondstof. De fabrieken voor de vervaardiging van hardboard en isolatieboard rijzen als paddetoelen uit de grond en de vraag naar cellulose voor de bereiding van allerhande producten is dusdanig groot, dat reeds in belangrijke mate rondhout, dat vroeger als zaaghout werd verwerkt, thans bestemd wordt voor de cellulosebereidingen.

Daarnaast zijn de lonen in de gebieden, welke voorheen het goedkope hout op de markt brachten zeer gestegen en wordt er ijverig aan gewerkt om de levensstandaard in deze zgn. achterlijke gebieden nog meer omhoog te voeren. Ook zijn de vrachtprijzen enorm gestegen hetgeen op de prijs van een volumineus product als hout van grote invloed is.

En de uitbreiding van de verwerkingsmogelijkheid van de grondstof hout, én de stijging der lonen en vrachtprijzen zijn geenszins verschijnselen van voorbijgaande aard en rechtvaardigen m.i. de veronderstelling, dat de tijden van lage prijzen voor het inlandse hout voorgoed voorbij zijn en nimmer zullen terugkeren.

Waar in ons dichtbevolkte land, de landbouw maar al te veel begerige ogen richt op onze bosgronden, en de bosbouw steeds als een weinig productief bedrijf in deze strijd zeer gehandicapt was, zal hij in de komende tijden door deze prijsstijging sterker staan in de strijd om zijn areaal te handhaven.

Er is m.i. dan alleszins aanleiding om ons over de stijging der houtprijzen van ganser harte te verheugen en om gunstige resultaten welke in bepaalde gevallen bereikt zijn, openbaar te maken en uit te dragen.

In de tweede plaats wil ik melding maken van het feit, dat de herbebossing van de gronden die gedurende de oorlogsjaren werden kaalgekapt flink vordert. Eenerzijds kan worden betreurd, dat niet alles zal worden hersteld, dat zeker enkele duizenden hectaren voorgoed aan het bosareaal zijn onttrokken, maar daar tegenover staat, dat wat wel herbebest werd over het algemeen, mede door de verlening van subsidie bij die herbebossing, maar ook door het voortschrijden van de bosbouw-wetenschap en praktijk op een dergelijke wijze is herbebest, dat een belangrijk hogere productie per ha mag worden verwacht.

In dit verband wil ik ook vermelden de levendige actie, welke zich in de allerlaatste tijd ontplooit, om tot een veredeling van onze voornaamste houtsoorten te geraken. De wegbeplanting profiteert hiervan reeds

en het is te verwachten, dat ook de bosbouw hiervan binnen afzienbare tijd de vruchten zal plukken.

De werkgroep voor de veredeling van de groveden is in dezen zeer actief en heeft reeds een belangrijke stap op de af te leggen weg gedaan.

Een verheugend verslag van de Nederlandse Bosbouw is voor de activiteit van de Hoofdafdeling Bosbouw van de Stichting voor de Landbouw. Al heeft deze nog niet de vorm van een publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie verkregen, toch roert zij zich reeds geducht en strekt zij hare werkzaamheden reeds uit over allerlei gebieden van de bosbouw. In de eerste plaats vermeld ik hier het rapport van het Landbouw Economisch Instituut over de kostprijsberekening van hout van de groveden, de douglas, de populier en de eik. Dit rapport is uitgebracht op verzoek van de genoemde hoofdafdeling en het is vooral in samenhang met het reeds in 1947 verschenen rapport over de kostprijsberekening van hout van groveden een waardevol document.

Al hoe nuttig dergelijke rapporten zijn zij zouden ene waardevolle aanvulling kunnen ontvangen, wanneer daarnaast de werkelijke uitkomsten van enkele bosbedrijven op deskundige wijze werden te boekgesteld en gepubliceerd, zoals zulks in de landbouw alreeds tientallen jaren geschiedt.

Daarnaast heeft deze Stichting zich ook nog op andere gebieden van de bosbouw zeer actief getoond.

Voorts moet ik melding maken van de actie door Professor KOOLS in eerste instantie gestimuleerd om te komen tot een verbetering op het gebied van de bosbouwwerktuigen en van de arbeidsefficiency. Ook dit streven draagt reeds vruchten en het is te hopen dat door voldoende belangstelling en medewerking de vruchten van deze akker nog menigvuldiger zullen worden.

Van de Amerikaanse reis van onze medeleden Professor BECKING, Prof. HOUTZAGERS en Dr OUDEMANS hebben we op onze najaarsvergadering reeds voorlopig een en ander gehoord, waaruit we aanstonds de indruk verkregen, dat deze reis in hoge mate resultaten af zou werpen voor de Nederlandse Bosbouw.

Deze Neder heeft ons reeds een belangrijke hoeveelheid douglaszaad opgeleverd van de beste herkomst en hebben we in de pers en in andere publicaties nadere belangrijke gegevens over deze reis vernomen.

Zo is er op velerlei gebied verheugends te vermelden over de bosbouw in het algemeen.

Wanneer ik thans meer in het bijzonder over ga tot het wijden van beschouwingen aan onze vereniging, dan kunnen deze niet in alle opzichten optimistisch zijn.

Waar wij naast de Nederlandsche Boschbouw Vereeniging thans hebben én de Vereniging van Boseigenaren en de Hoofdafdeling Bosbouw van de Stichting voor de Landbouw, is het arbeidsterrein van onze vereniging onvermijdelijk ingekrompen. M.i. zal het dienstig zijn dat zij de gewijzigde toestand goed onder ogen ziet, al moge ik daarbij aanstonds opmerken, dat naar mijne mening, voor onze vereniging steeds een belangrijke taak blijft weggelegd, nl. de verzorging van de algemene bosbouwbelangen. Zowel de Vereniging van Boseigenaren, als de Hoofdafdeling bosbouw hebben een beperkt werkingsgebied. Waar bos- en houtopstanden ook van grote algemene betekenis zijn, blijft er voor ene

vereniging als de onze een belangrijke taak te verrichten. Zoals ik echter zo even opmerkte zullen we toch noodzakelijk de gewijzigde situatie onder ogen moeten zien.

Als ik in het bijzonder over onze vereniging spreek, dan moet ik ook melding maken van het feit, dat de hoge papierprijzen en hoge drukkosten van ons tijdschrift ons ernstige zorgen baren.

Het Bestuur zal zo spoedig mogelijk overwegen welke consequenties hieruit dienen te worden getrokken.

Eén mogelijkheid kan ik alvast naar voren brengen, welke er toe kan leiden onze financiële positie te versterken en dat is deze, dat ieder onzer ernstig poogt het ledenaantal van onze vereniging te vergroten. Sedert de najaarsvergadering 1950 is ons ledental teruggelopen van 256 tot 251. Deze daling is niet verontrustend. Maar m.i. behoeft en mag er geen daling van het ledental plaats vinden.

Er zijn nog vele bosbezitters, personen werkzaam in de bosbouw, en ook anderen die de bosbouw een goed hart toedragen, welke nog niet lid van onze vereniging zijn. Het ledental moet m.i. belangrijk verhoogd kunnen worden en hierdoor kan de financiële positie van onze vereniging en ook van ons maandblad belangrijk worden verbeterd. Ik meen in dezen een ernstig beroep op Uw alleredewerking te moeten doen.

Met de wens, dat onze vereniging in de toekomst moge groeien en bloeien en dat deze vergadering met excursie daartoe ook een steentje bij moge dragen besluit ik deze beschouwingen.
